

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра німецької філології**

О. Гвоздяк, М. Вереш, О. Боднар

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ТА
ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

Ужгород – 2025

УДК 811.112.2(076)
Авт. знак Г 25

Методичні рекомендації до написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра. Укладачі: О. Гвоздяк, М. Вереш, О. Боднар. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 2025. 68 с.

Рецензенти:

Синьо В., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри німецької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Канюк О., канд. педагог. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

*Рекомендовано до друку на засіданні кафедри німецької філології
(протокол № 3 від 27 жовтня 2025 року) та
схвалено вченою радою факультету іноземної філології
(протокол № 2 від 7 листопада 2025 року)*

ЗМІСТ

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	5
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
2. ОСНОВНІ ЕТАПИ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	9
3. СТРУКТУРА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	10
3.1. Вступна частина	10
3.2. Основна частина	10
3.3. Додатки	10
4. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	11
4.1. Титульні аркуші	11
4.2. Заява та завдання до магістерської роботи	11
4.3. Зміст	11
4.4. Анотація та резюме	12
4.5. Перелік умовних скорочень	12
5. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КАТЕГОРІАЛЬНО- ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ..	13
5.1. Вступ	13
5.2. Основна частина дипломної роботи та висновки	16
5.3. Список використаних джерел	17
5.4. Додатки	17
6. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	18
7. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	19
7.1. Технічне оформлення	19
7.2. Розміщення тексту	20
7.3. Заголовки підрозділів	20
7.4. Нумерація, таблиці, діаграми, рисунки	21
7.5. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	25
7.6. Співвідношення розділів	27
7.7. Додатки	28
8. ПІДГОТОВКА ДОПОВІДІ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	28

8.1. Підготовчий етап	28
8.2. Захист дипломних робіт	30
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ	33
10. ДОДАТОК	42
Додаток А. Взірець оформлення заяви студента на виконання магістреської рботи	42
Додаток Б. Взірець оформлення завдання на магістерську роботу	43
Додаток В. Взірець оформлення 1-ї титульної сторінки	45
Додаток Г. Взірець оформлення 2-ї сторінки	46
Додаток Д. Взірець оформлення змісту	47
Додаток Е. Взірець оформлення резюме та анотації	48
Додаток Є. Взірець оформлення прикінцевої сторінки	50
Додаток Ж. Взірці оформлення таблиць, діаграм, рисунків	51
Додаток З. Взірці оформлення списку використаних джерел	52
Додаток І. Взірець бланка рецензії на дипломну роботу магістра ..	61
Додаток Й. Фрази та вирази для написання кваліфікаційної роботи	63
Додаток К. Фрази та вирази для написання вступу кваліфікаційної роботи	68

ПЕРЕДМОВА

Спрямованість України на європейський курс розвитку та обраний шлях євроінтеграції зумовлюють появу нових завдань перед системою вищої освіти, значною мірою окреслених вимогами Болонського процесу. Національна система університетської освіти України передбачає виконання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти кваліфікаційних робіт, ефективність підготовки яких визначається чіткою організацією самостійної діяльності студентів і дотриманням низки дидактичних принципів, зокрема систематичності, послідовності та єдності вимог.

Отримані результати дослідження повинні мати прикладне значення та відповідати актуальним запитам потенційних роботодавців випускників.

Запропонований навчально-методичний посібник покликаний сприяти студентам відділення німецької філології в опануванні організаційних засад підготовки магістерської кваліфікаційної роботи, а також у дотриманні поетапної логіки дослідження відповідно до методології освітнього процесу та чинних стандартів його оформлення. Використання цього навчально-методичного матеріалу дасть змогу здобувачам успішно виконати передбачені навчальним планом завдання, привести наукову роботу у відповідність до встановлених вимог і своєчасно та якісно підготувати магістерську кваліфікаційну роботу до захисту перед державною екзаменаційною комісією.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дипломна робота магістра виконується відповідно до вимог щодо наукових досліджень і має засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в університеті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність у її автора навичок наукової роботи.

Основною вимогою, яку ставлять перед студентами, є **самостійне і творче** виконання завдань магістерської роботи.

Дипломна робота є важливим підсумком магістерської підготовки, у зв'язку з чим зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми. Вона повинна продемонструвати вміння автора стисло, логічно, аргументовано і стилістично грамотно викладати матеріал.

Дипломна робота магістра виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури (**заборонено використовувати російськомовні джерела!**), передового досвіду з обраної теми, а також результатів власних досліджень.

Керівником дипломної роботи магістра є досвідчений викладач кафедри, котрий має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання та здійснює наукові дослідження відповідного напрямку.

Науковий керівник:

1. надає допомогу студенту у виборі теми роботи, складанні її розгорнутого плану;
2. керує підготовкою кваліфікаційної роботи магістра;
3. дає відгук на магістерську роботу.

Зміст роботи можуть становити результати теоретичних та експериментальних досліджень, розробка нових методів і методичних підходів.

Метою написання магістерської роботи є:

1. систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань студента, їх застосування при вирішенні конкретних наукових, науково-дослідних і професійних завдань;
2. розвиток навичок самостійної наукової роботи, оволодіння методикою теоретичної, експериментальної та науково-пошукової діяльності, проведення самостійного дослідження (експерименту) при вирішенні наукових проблем;
3. діагностика рівня підготовленості студента до практичної професійної або науково-дослідної діяльності;
4. набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків і положень;
5. набуття навичок написання і оформлення наукової праці та отримання досвіду її публічного захисту.

У процесі підготовки і захисту дипломної роботи магістра студент повинен продемонструвати:

- здатність творчо мислити, формулювати мету дослідження;
- володіння методами і методиками досліджень, які використовувались у процесі роботи;
- здатність до наукового аналізу отриманих результатів, розробки висновків і положень, уміння аргументовано їх захищати;
- уміння оцінити можливості використання отриманих результатів у науковій та практичній діяльності;
- володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення досліджень та оформлення наукової роботи.

Дипломна робота магістра є індивідуальною та виконується кожним студентом одноосібно.

Дипломна робота магістра виконуються **німецькою мовою** з додаванням **резюме німецькою та анотації українською мовами.**

У магістерських роботах не повинно бути переписаних з підручників та інших наукових джерел положень і формулювань, а допускаються лише посилання на них.

До захисту дипломної роботи магістра допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, подали у встановлений термін роботу на кафедру німецької філології і отримали позитивні відгуки на неї.

Оцінювання письмової роботи відбувається у вигляді відкритого захисту тез роботи перед фаховою екзаменаційною комісією.

Під час написання кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися **правил академічної доброчесності**, що передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методiku та власні результати дослідження;
- об'єктивне оцінювання результатів дослідження.

Перед процедурою захисту кваліфікаційні наукові роботи перевіряють на плагіат, тому особливу увагу слід приділяти належному оформленню посилань на джерела, адже «запозичений» чужий текст, наведений без лапок і посилання автоматично сприймається як плагіат. В Ужгородському національному університеті для перевірки на наявність плагіату використовується програма **Strikeplagiarism** (здійснити перевірку можна за посиланням: **<https://strikeplagiarism.com>**). У разі виявлення плагіату наукову роботу не допускають до захисту.

Варто пам'ятати, що крім автоматичної перевірки на плагіат, яка виявляє тільки повні текстові збіги, для уточнення характеру виявлених запозичень і для аналізу тексту на предмет прихованих різновидів плагіату (переклад з інших мов тощо) наукові роботи читають рецензенти – висококваліфіковані фахівці в галузі дослідження. Тож остаточний висновок

про добросовісність виконання студентської наукової роботи є узагальненням висновків наукового керівника, викладених у його відгуку, результатів автоматичної перевірки на наявність плагіату й висновку рецензента (для кваліфікаційної роботи).

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виділяють такі основні етапи написання кваліфікаційної роботи магістра:

- вибір теми;
- складання попереднього плану роботи, узгодження його з керівником;
- пошук наукової літератури на задану тематику та її опрацювання (інформаційний етап);
- визначення методології та методів дослідження;
- написання теоретичного розділу;
- збір емпіричної бази дослідження;
- написання тексту роботи;
- написання практичної частини магістерської роботи;
- написання вступу, висновків, резюме, анотації;
- оформлення використаної літератури та додатків;
- подання чорнового варіанту магістерської роботи науковому керівникові;
- усунення зауважень, доопрацювання роботи;
- чистове оформлення роботи і подання її на кафедру;
- захист кваліфікаційної роботи магістра.

3. СТРУКТУРА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерську роботу умовно поділяють на:

- вступну частину;
- основну частину;
- додатки.

3.1. Вступна частина

Вступна частина містить структурні елементи, розміщені у такому порядку:

- титульний аркуш німецькою та українською мовами;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за потребою).

Вимоги до структурних елементів вступної частини магістерської роботи наведено у розділі 5.1.

3.2. Основна частина

До основної частини належать:

- вступ;
- основний зміст магістерської роботи;
- висновки;
- список використаних джерел.

Вимоги до структурних елементів основної частини магістерської роботи наведено у розділах 5.2 та 5.3.

3.3. Додатки

Додатки розміщують після основної частини магістерської роботи.

Вимоги до додатків наведено у розділі 5.4.

4. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

4.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш – це перша сторінка магістерської роботи і основне джерело бібліографічної інформації, необхідної для подальшого опису та пошуку документа в бібліотечній обліковій системі. Титульний аркуш 1 виконується німецькою мовою, а титульний аркуш 2 – українською мовою і містить дані, які подають у такій послідовності:

- назва міністерства, закладу вищої освіти, факультету та кафедри;
- повна назва теми кваліфікаційної роботи;
- автор та керівник дипломної роботи магістра;
- рік написання магістерської роботи.

Приклад оформлення титульних аркушів наведено у додатках В, Г.

4.2. Завдання до магістерської роботи

Завдання до магістерської роботи видає науковий керівник на початку її виконання, де з'ясовуються вихідні дані до роботи, перелік питань, які потрібно розробити, складається календарний план виконання роботи.

Бланк завдання до магістерської роботи наведено у додатку Б.

4.3. Зміст

Зміст розташовують з нової сторінки після титульних сторінок.

До змісту входить: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів основного змісту магістерської роботи; висновки; список використаних джерел та додатки. У змісті необхідно вказати номери сторінок кожного тематичного елемента кваліфікаційної роботи.

Приклад оформлення змісту наведено у додатку Д.

4.4. Анотація та резюме

Анотація та резюме повинні достатньо ґрунтовно розкривати зміст роботи.

Анотація українською мовою (1,5-2 сторінки) та **резюме** німецькою мовою (1,5-2 сторінки) з **ключовими словами** подається наприкінці магістерської роботи (див. додаток Е).

Анотація та резюме покликані стисло розкрити зміст магістерської роботи і повинні містити такі структурні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;
- короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми;
- формулювання мети та завдань дослідження;
- зазначення основних положень дослідження та отриманих наукових результатів;
- практична цінність роботи та перспективи досліджень;
- 6-7 ключових слів.

Матеріал в анотації та резюме слід викладати стисло і точно з використанням синтаксичних конструкцій, притаманних мові ділових документів, уникаючи складних граматичних зворотів. Анотації, як правило, містять речення з таким набором присудків: *аналізується, доводиться, вказується, виявляється, визначається, розглядається, досліджується, описується*; або речення з відповідними їм дієприкметниками, наприклад, *досліджено, подано, описано* і т. ін. Літературні посилання, таблиці та формули в анотації **не** подаються.

4.5. Перелік умовних позначень

Усі прийняті у магістерській роботі умовні позначення, символи тощо пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з

нової сторінки. Незалежно від цього за першого використання цих елементів у тексті магістерської роботи наводять їхню розшифровку. Наприклад:

ABKÜRZUNGSVERZEICHNIS

DaF – Deutsch als Fremdsprache

FS – Fremdsprache

FU – Fremdsprachenunterricht

GA – Gruppenarbeit

LK – Lehrkraft

5. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КАТЕГОРІАЛЬНО- ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

5.1. Вступ

Тема дослідження конкретизує галузь і напрямок дослідницької роботи з метою вивчення обраних процесів чи явищ.

Орієнтовний перелік тем дипломних робіт магістра розробляється і затверджується на засіданні кафедри.

Назва теми роботи повинна бути конкретною, узгоджуватися з об'єктом і предметом дослідження. У назвах бажано **унікати** формулювань типу – *Дослідження питання...*, – *Дослідження деяких шляхів...*, – *Деякі питання...*, – *Матеріали до вивчення...* тощо, які не забезпечують необхідної конкретизації у постановці й вирішенні обраного наукового аспекту.

Базовий категоріальний термінологічний апарат кваліфікаційної роботи магістра становлять:

оцінка сучасного стану проблеми,

актуальність дослідження,

наукова новизна,

мета та завдання роботи,

*об'єкт та предмет дослідження,
емпіричний матеріал дослідження та його методологічна основа,
теоретичне та практичне значення магістерської роботи та апробація
її результатів,
структура роботи і кількість позицій у переліку використаної
літератури.*

Актуальність дослідження. Це обов'язкова вимога до будь-якої наукової роботи, перший критерій, за яким здійснюється їх оцінка.

Важливою складовою актуальності є формулювання проблемної ситуації, виклад її сутності. Вона виникає тоді, коли напрацьовані знання вже є застарілими, а нові – ще недостатньо розвиненими. Висвітлення актуальності має бути стислим.

При обґрунтуванні актуальності проблеми зазначають стан її розробки. Для цього робиться стислий **огляд** літератури, виходячи з якого робиться висновок про необхідність подальшої розробки обраної теми. Матеріали огляду слід систематизувати за хронологією, за проблематикою тощо.

Після формулювання наукової проблеми окреслюють *мету* і *завдання* дослідження.

Мета дослідження має узгоджуватись з назвою роботи, об'єктом і предметом дослідження. Формулюючи мету **не слід вживати** термінів «дослідження», «вивчення», оскільки вони вказують на засіб для досягнення мети, а не на саму мету.

Мета роботи реалізується через конкретні завдання і може бути пов'язана, зокрема:

- з формулюванням наукових завдань, які належить розв'язати;
- з обґрунтуванням можливості виявлення нових ознак загального або часткового характеру певних конкретних фактів, що аналізуються, а також структури їхньої організації;
- з визначенням певних теоретико-методологічних моделей дослідження,

застосування яких забезпечує розв'язання обраних теоретичних і практичних наукових завдань.

Завдання дослідження формулюються у формі переліку дій: «вивчити...», «проаналізувати...», «встановити...», «обґрунтувати...», «дослідити...» тощо. Формулювати завдання необхідно якомога конкретніше й докладніше, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів і параграфів роботи. Виходячи із мети і завдань автор повинен зробити висновки до своєї роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Предмет дослідження – це та частина об'єкта, яка безпосередньо вивчається.

Таким чином, об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Важливим при написанні наукових робіт є застосування сучасної методології. **Методи дослідження** – це комплекс конкретних прийомів, зорієнтованих на отримання нового наукового знання і на визначення параметрів виконання програми дослідження, його теоретичних і практичних завдань, спрямованих на досягнення поставленої мети. Перераховувати застосовані методи й методики слід не загалом (безвідносно до змісту роботи), а коротко й суттєво окреслити, за допомогою яких методів вирішувалися ті чи інші аспекти обраної наукової проблеми.

Методи поділяються на загальнонаукові та спеціальні. До методів дослідження відносимо, наприклад системний підхід до аналізу мовних явищ та понять, що базується на структурному методі, який включає аналіз за безпосередніми складниками, трансформаційний аналіз, компонентний аналіз, дистрибутивний аналіз, семантичний аналіз, морфологічний аналіз. Використовуються також елементи квантитативного аналізу.

Для робіт по спеціальності «Середня освіта» використовуються методи, прийняті в педагогіці, зокрема, педагогічне спостереження, що включає бесіду, анкетування, інтерв'ю, педагогічний експеримент, який може включати практико-дослідний проєкт тощо.

Структура роботи формується наступним чином: *«Робота складається зі вступу, двох/трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, резюме, анотації та списку використаних джерел, додатків»*. Німецькою мовою див. Додатки Й, К.

Наприклад: У I розділі роботи *«Назва»* аналізується... У II розділі роботи *«Назва»* дається характеристика... У III розділі роботи *«Назва»* обумовлюється... .

Загальний обсяг...сторінок, з яких сторінок – основний текст.

Практичне значення роботи – останній елемент вступу кваліфікаційної роботи магістра.

5.2. Основна частина дипломної роботи та висновки

Завдання розділів основної частини – переконливо довести та проілюструвати головну думку автора. Основу тексту складають *аргументи* – тобто твердження, які супроводжуються логічними *доказами* або фактичними *ілюстраціями*.

У розділах роботи розкривається зміст теми, виконуються поставлені завдання. Як правило, наукова робота включає в себе 2-3 розділи (може включати підрозділи).

Закінчуються розділи **висновками** та наприкінці роботи – **загальними висновками**.

Висновки обов'язково пов'язані з метою та завданнями дослідження.

Висновки до розділів та загальні висновки не повинні вміщувати цитати, приклади тощо.

У загальних висновках відображається те суттєве і, за можливістю, нове,

що складає наукові і практичні результати проведеної роботи. Висновки розпочинають із короткої оцінки стану досліджуваного питання. Далі послідовно, логічно студенти викладають, синтезують та **узагальнюють** одержані результати власного дослідження. Роблячи підсумок проведеного дослідження, необхідно показати, як матеріал основної частини та результати співвідносяться із метою та завданнями, сформульованими у вступі, наголошуючи на тому новому, що досягнуто автором, а також а також можливі напрями подальших досліджень.

У висновках подається узагальнений опис кількісних підрахунків (у разі потреби), а не самі підрахунки.

Висновки до розділів та загальні висновки не повинні вміщувати цитати, приклади тощо.

5.3. Список використаних джерел

Після загальних висновків подається **бібліографічний список використаних джерел**. Він повинен містити тільки ті праці, на які посилався автор у роботі. Посилатися слід на останні видання творів. Більш ранні видання зазначаються лише в тих випадках, коли вони містять матеріал, не включений у наступні видання.

«Список використаних джерел» слід розміщувати в алфавітному порядку за прізвищем першого автора або назвою джерела. У кваліфікаційній роботі магістра спочатку йдуть у алфавітному порядку джерела, виконані іноземною мовою, а далі – українськомовні джерела (взірці бібліографічного опису різних видів наукової літератури подані у додатку 3).

5.4. Додатки

У додатках вміщують матеріал, який:

– є необхідним для повноти магістерської роботи, але його включення до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу;

– не може бути послідовно розміщений в основній частині магістерської роботи через великий обсяг.

У додатки можуть бути включені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- оригінали фотографій, приклади анкет, графіки тощо.

6. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра – це самостійне наукове дослідження експериментального або теоретико-прикладного характеру, яке виконується на завершальному етапі – студентами 2 року денної та заочної форми навчання факультету іноземної філології, що навчаються за ОКР «Магістр».

Дипломна робота виконується із визначених навчальним планом нормативних дисциплін спеціальності циклу професійної та практичної підготовки.

Теми дипломних робіт магістра затверджуються на засіданні кафедри.

Дипломні роботи магістра виконується німецькою мовою.

Обсяг дипломної роботи магістра становить **60-65 сторінок** друкованого тексту комп'ютерного набору.

Список використаних джерел повинен містити не менше **65-80 позицій**.

На всі наукові джерела, подані у списку, повинні бути посилання у тексті. До списку використаних джерел, оформленого з урахуванням усіх чинних вимог, слід **обов'язково включати новітні видання за останні п'ять років**, у тому числі електронні носії та інтернет-джерела. Для спеціальностей іноземної філології обов'язковим є використання наукової літератури іноземними мовами відповідно до спеціальності.

У додатки можуть бути внесені необхідні ілюстративні й експериментальні матеріали тощо.

Дипломна робота магістра має бути чітко структурованою і виконана із

дотриманням вимог до такого роду робіт.

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів підлягають нумерації на загальних засадах.

При написанні магістерської роботи рекомендовано проходити **попередню апробацію** результатів досліджень, яка відбувається на студентських науково-практичних конференціях, проблемно-тематичних семінарах, засіданнях кафедри тощо.

У зв'язку з передбаченою навчальним планом педагогічною практикою, студенти при написанні магістерської роботи можуть розробляти теми з урахуванням досвіду їх відповідної педагогічної апробації і можливості подальшого використання як навчально-методичних матеріалів.

Магістерська робота подається на кафедру у переплетеному вигляді та електронному варіанті.

7. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

7.1. Технічне оформлення

Дипломна робота оформляється комп'ютерним набором (1 стандартна сторінка містить 1800 знаків із пробілами, 28-30 рядків на сторінці, 60-62 знаки у рядку), з роздруком на одному боці паперу формату А4 із використанням:

- шрифту Times New Roman текстового редактора Word;
- розміру 14 кеглів;
- міжрядкового інтервалу 1,5;
- абзацного відступу – 1,25.

Текст друкують, залишаючи береги таких розмірів:

- лівий – 30 мм,
- правий – 10 мм,

- верхній – 20 мм,
- нижній – 20 мм.

Основний текст повинен бути вирівняний по ширині.

7.2. Розміщення тексту

Текст основної частини студентської наукової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Структурні елементи „INHALTSVERZEICHNIS“, „ABKÜRZUNGSVERZEICHNIS“, „KAPITEL 1“, „KAPITEL 2“, „ALLGEMEINE SCHLUSSFOLGERUNGEN“, „QUELLENVERZEICHNIS“, „ANHANG“ друкують великими літерами симетрично до тексту, не нумерують, а їхні назви вважають заголовками структурних елементів. Під „KAPITEL 1“ та „KAPITEL 2“ друкують великими літерами їх назви.

Перенесення слів у заголовок розділу не допускається.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту і підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Кожну структурну частину наукової роботи треба починати з нової сторінки.

Усі таблиці та ілюстрації повинні бути нумеровані та підписані.

Готову магістерську роботу зшивають у тверду палітурку і подають на кафедру німецької філології. Роботу подають також і в електронному варіанті, необхідному для її перевірки на плагіат та подальшого створення репозитарію магістерських робіт.

7.3. Заголовки підрозділів

Заголовки підрозділів друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати два рази по 1,5 інтервала.

7.4. Нумерація, таблиці, діаграми, рисунки

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Текст змісту також включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи.

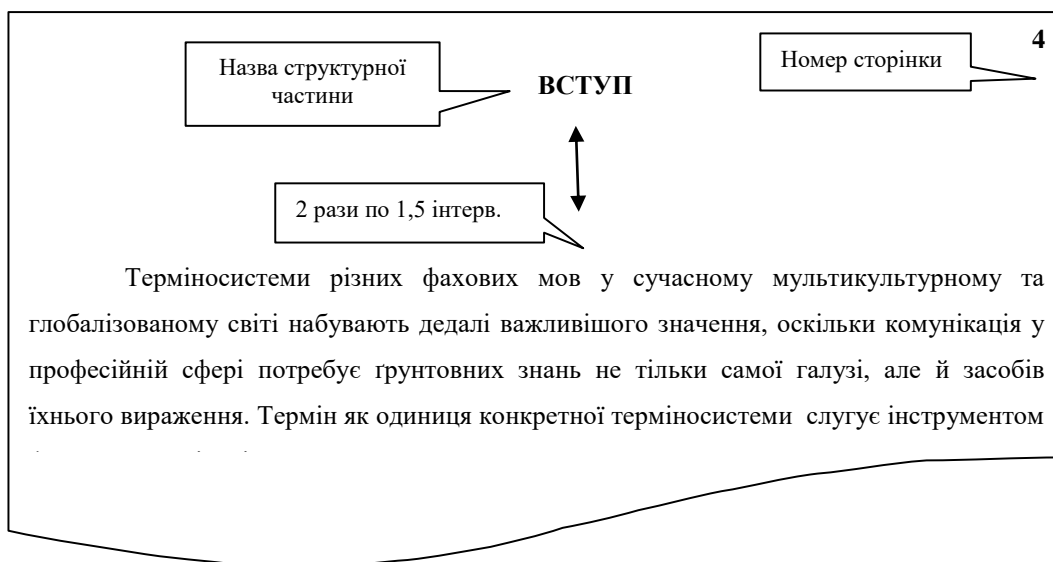

Рис. 1. Приклад розміщення тексту у Вступі

Номер **розділу** ставлять після слова «КАРІТЕЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Рис. 3. Приклад розміщення тексту і нумерації в підрозділах основної частини магістерської (дипломної) роботи

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки, карти) і **таблиці** потрібно розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або на наступній сторінці. Якщо ілюстрації і таблиці займають цілий аркуш, останній нумерують за загальними правилами. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Abb.» (Abbildung), а таблиці – «Tabelle». Їх нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій і таблиц, поданих у додатках.

Номер ілюстрації та таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації / таблиці, між якими ставиться крапка.

Наприклад, Abb. 2.3. означає першу ілюстрацію, подану в другому розділі роботи.

Номер, назва і пояснювальні підписи ілюстрації розміщують послідовно під ілюстрацією. Наприклад:

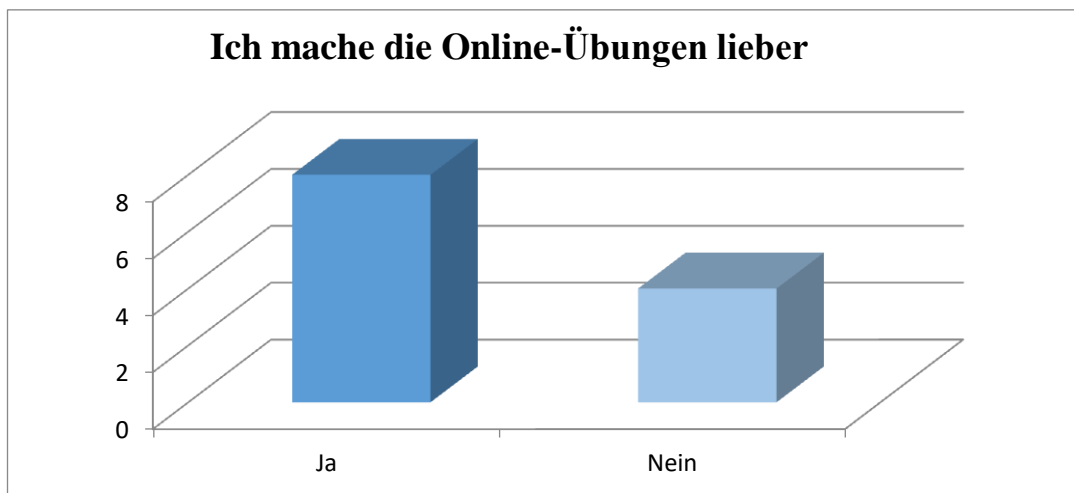

Abb. 2.3. Ergebnis der Befragung 2

Напис «Tabelle» із зазначенням її номера розміщують у правому верхньому куті. Таблиця повинна мати **назву**, яку друкують по центру і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці.

Номер таблиці та її назва вирівнюються за правим краєм. Наприклад, Tabelle 2.3 – третя таблиця другого розділу.

Tabelle 2.3

Strukturelle Analyse der Termini

	Absolute Angaben	Relative Angaben in %
zweigliedrige Komposita	1251	89,68 %
dreigliedrige Komposita	142	10,18 %
viergliedrige Komposita	2	0,14 %
Insgesamt:	1395	100 %

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Tabelle» і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими

частинами пишуть слова «Fortsetzung der Tabelle» і вказують номер таблиці, наприклад: «Fortsetzung der Tabelle 1.2».

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

7.5. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні магістерської роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в дослідженні, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання і питання, вивченню яких присвячений науковий пошук.

Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання.

Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається.

Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке подано посилання в магістерській роботі.

До цитування варто вдаватися лише тоді, коли воно справді необхідне.

У магістерських роботах зазвичай використовують пряме та непряме цитування.

Пряме посилання на літературні джерела потрібно зазначати за їхнім порядковим номером у списку використаної літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад [21, S. 7], де 21 – номер джерела, а S. 7 – номер цитованої сторінки.

Під час **прямого цитування** не можна жодним чином змінювати оригінал тексту. Наприклад, цитата в тексті: D. Möhn und R. Pelka verstehen unter Fachsprache „die Varianten der Gesamtsprache, die der Erkenntnis und begrifflichen Bestimmung fachspezifischen Gegenstände sowie der Verständigung über sie dient und damit den spezifischen kommunikativen Bedürfnissen im Fach allgemein Rechnung trägt“ [35, S. 26].

При **непрямому цитуванні** (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Якщо автор/ка магістерської роботи згадує думки науковця, то має вказати на них через такі позначення як „Vgl. hierzu auch“ чи „Vgl. hierzu vertiefend“. Якщо з одного наукового видання згадується не лише одне слово, чи речення, а цілий ланцюжок наукових суджень, то це зазначають через „Vgl. hierzu und im Folgenden 3, S. 27–28“, де 3 – номер джерела, а S. 27–28 – номери згаданих сторінок.

Посилання в тексті на окремі джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1; 3; 7]...». Посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела наводяться також у квадратних дужках, де перша цифра відповідає порядковому номеру джерела у списку використаної літератури, а друга – номеру сторінки, з якої взято посилання. Наприклад: [12, S. 7].

Перефразовування, переказування, як правило, становить матеріал для

більшої частини тексту магістерської роботи. Це означає, що вже на етапі нотаток студент починає писати текст своєї праці. У цьому випадку він намагається передати думку автора якнайближче до оригіналу, але використовуючи власну лексику. Вдаючись до цього способу необхідно також визнати авторство ідеї за допомогою посилань на джерела.

*Дослівне запозичення чужого тексту, яке не супроводжується посиланням на джерело, називається **плагіатом** і суворо карається у науковому середовищі. Магістерська робота, автор/ка якої допустився/лася плагіату, знімається з розгляду.*

7.6. Співвідношення розділів

Вступ – 3-4 сторінки.

Теоретична частина – 1/3 від основної частини.

Загальні висновки – 1-2 сторінки.

Магістерська робота спочатку пишеться на чернетку (у друкованому вигляді) та подається керівникові для перевірки.

Працюючи над темою, слід звернути увагу на надбання навичок академічного стилю.

Наукова робота студента повинна бути добре вчитана, не містити орфографічних, граматичних та стилістичних помилок.

Слід уникати:

- пропусків («пробілів») перед комами та крапками у тексті;
- розрідженого або стисненого тексту (див. параметри у меню «Формат» / «Шрифт» / «Інтервал» MS Word), які з'являються, як правило, після сканування текстів на сканері з розпізнаванням;
- використання тире «–» замість дефісу «-» і навпаки, причому, слід пам'ятати, що до та після «тире» слід ставити пробіл;
- слів «я» та «ми»;

Посилання на літературу варто оформляти у такий спосіб: писати [1; 2; 4], а не [1;2;4]; писати [1; 2], а не [1-2]; [1–3], а не [1; 2; 3].

7.7. Додатки

Додатки потрібно розташовувати наприкінці в порядку появи посилань на них у тексті магістерської роботи. Додатки повинні мати спільну з рештою магістерської роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Кожен додаток позначається послідовно великими літерами німецької абетки, наприклад, додаток А, В, С, D і т.д. і починається з нової сторінки.

Додаток повинен мати **заголовок**, надрукований по центру. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано – слово „Anhang“ і велика літера, що позначає додаток (напр. Anhang B).

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатку відповідно до вимог 6.3. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатку А.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1.

8. ПІДГОТОВКА ДОПОВІДІ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

8.1. Підготовчий етап

Дипломна робота у першому варіанті подається науковому керівникові згідно з термінами, визначеними кафедрою німецької філології факультету іноземної філології. З огляду на зауваження наукового керівника, до цього варіанту роботи вносяться необхідні зміни, а також уточнюються назви розділів, таблиць, статистичних даних, цитат і бібліографічних виносков,

висновків та рекомендацій.

За відповідним рішенням кафедри німецької філології у встановлений календарним планом час відбувається **попередній захист** дипломної роботи. До попереднього захисту належить виступ магістранта на студентській науковій конференції і публікація тез виступу.

Завершену кваліфікаційну роботу подають на випускову кафедру німецької філології для попереднього захисту, на якому визначають ступінь готовності роботи до офіційного захисту. Основним завданням кафедрального захисту є виявлення недоліків як у роботі, так і у підготовці студента, які потрібно усунути до офіційного захисту. Керівник подає на кафедру письмовий відгук. У разі успішного передзахисту, магістерська робота рекомендується до захисту й (до)опрацьовується студентом в остаточному варіанті та у встановлений кафедрою термін здається на кафедру.

Кваліфікаційну роботу, допущену до захисту, завідувач кафедри спрямовує на рецензію спеціаліста у відповідній дослідницькій сфері. До рецензування студентських робіт можуть бути залучені не лише викладачі випускової кафедри, а й викладачі інших кафедр та наукових інституцій.

Роботи, які не отримали позитивної оцінки і до захисту не допускаються, (до)опрацьовуються у порядку, встановленому кафедрою із дотриманням загальних вимог і графіка навчального процесу.

До дипломної роботи додаються:

- **відгук** наукового керівника;
- **рецензія** фахівця (рекомендовано поширювати практику залучення рецензентів із інших закладів вищої освіти).

У відгуку наукового керівника обов'язково повинні бути відображені:

- рівень підготовки студента до виконання наукових досліджень;
- уміння опрацьовувати наукову літературу;
- аргументованість висновків;
- ступінь самостійності у виконанні роботи і готовності до

самостійного вирішення практичних наукових проблем;

- відповідність дипломної роботи вимогам до досліджень такого типу;

- пропозиція щодо рекомендації дипломної роботи до захисту.

У рецензії на дипломну роботу повинні бути відображені:

- актуальність обраної теми;

- ефективність обраної теоретико-методологічної бази;

- ступінь володіння студентом-дипломником методами дослідження;

- уміння емпіричного застосування новітніх наукових постулатів;

- повнота і якість розробки теми;

- навички системного, послідовного викладу матеріалу і формулювання логічних узагальнень;

- достовірність одержаних результатів;

- досконалість стилю наукового викладу досліджуваного матеріалу;

- характеристика здобутків і недоліків роботи;

- новизна і практичне значення дослідження.

За 2–3 дні до захисту студент повинен ознайомитися зі змістом відгуку та рецензії.

Захист магістерської роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії у визначений наказом ректора час.

8.2. Захист дипломних робіт

1. Голова комісії оголошує назву роботи, називає його автора, наукового керівника та рецензента.

2. Автор дипломної роботи доповідає про основні положення та результати роботи.

3. Члени комісії та присутні задають доповідачу питання, які він записує, або відповідає відразу.

4. У випадку необхідності виступає науковий керівник.

5. Виступає рецензент або зачитується його рецензія.

6. Дипломник відповідає на поставлені йому питання та зауваження рецензента.

7. Відбувається публічне обговорення роботи.

8. Дипломник виступає з заключним словом.

Увесь захист протоколюється секретарем Екзаменаційної комісії.

У тих випадках, коли захист дипломної роботи визнається незадовільним (59–35 балів), Екзаменаційна комісія визначає можливість повторного захисту дипломної роботи з доопрацюванням наступного навчального року.

Студент, який одержав на повторному захисті незадовільну оцінку, відраховується із університету. У цьому випадку студенту видається академічна довідка встановленого зразка.

Для студента, який не захистив дипломну роботу з поважних причин (документально підтверджених), ректором університету може бути подовжений термін навчання до наступного періоду роботи ЕК із захисту дипломних робіт, але не більше, ніж на один рік.

Типові помилки в написанні та оформленні дипломної роботи:

– Зміст роботи не відповідає плану або не розкриває тему цілком чи в її основній частині.

– Сформульовані розділи (підрозділи) не відображають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта.

– Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відображає специфіки об'єкта і предмета дослідження.

– Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат.

– Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження.

– Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відображає рівня досліджуваної проблеми.

– Не розкрито зміст та організацію особистого експериментального дослідження (його суть, тривалість, місце проведення, кількість та обсяг досліджуваних явищ, їхні характеристики), поверхово висвітлено стан практики.

– Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

– У роботі відсутні посилання на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичений матеріал.

– Бібліографічний опис джерел у списку літератури наведено довільно, без додержання вимог державного стандарту.

Доповідь при захисті дипломної роботи магістра – німецькою мовою.

Доповідь повинна відображати: актуальність обраної теми, мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, структуру роботи, основні результати дослідження.

Презентація готується студентом напередодні захисту, її зміст узгоджується з керівником магістерської роботи. Складовими презентації є доповідь та її ілюстративне супроводження у вигляді слайдів, плакатів та інших засобів візуалізації.

Виступ студента-випускника на засіданні Екзаменаційної комісії відбувається **німецькою мовою**. Студент у стислій формі повинен представити:

- обґрунтування вибору теми, її актуальність;
- теоретичне і практичне значення роботи;
- структуру роботи;
- результати дослідження.

У разі потреби, на захисті можуть демонструватися таблиці, схеми тощо.

На презентацію результатів магістерського дослідження студенту відводиться до 10 хв.

Після завершення виступу студенту задаються запитання, на які він відповідає після оприлюднення відгуків наукового керівника і рецензента.

В обговоренні дипломної роботи студента можуть брати участь голова, члени Екзаменаційної комісії, викладачі кафедри та студенти, присутні на захисті.

Під час захисту студент **зобов'язаний** дати вичерпні аргументовані відповіді на запитання голови, екзаменаторів та членів комісії, на зауваження рецензента та інших учасників захисту.

Усім випускникам, які успішно захистили дипломну роботу та склали державні іспити, рішенням ЕК присвоюється кваліфікація відповідного рівня.

Рішення про оцінку кожної дипломної роботи обговорюється і приймається на закритому засіданні ЕК, оформляється протоколом, після чого публічно оголошується головою ЕК у присутності членів ЕК та всієї групи студентів.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Оцінювання кваліфікаційної роботи відбувається згідно з такими головними компетентностями:

- наукова компетентність;
 - методична компетентність;
 - інтерпретаційна компетентність;
 - мовна компетентність;
 - композиційна компетентність.
-
- Під час оцінювання враховують такі **змістові критерії:**
 - постановка проблеми, формулювання завдань;

- тематичне уточнення;
- оцінка літератури, джерел і матеріалу;
- методологічні засади, методика;
- шлях вирішення і структура;
- самостійність;
- переконливість висновків

- Оцінюють також і **формальні критерії**:
- мовний виклад і стиль;
- чіткість і точність;
- застосування фахової мови;
- презентація результатів і відображення головних положень роботи;
- візуалізація.

Підсумкове оцінювання виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра здійснюється за національною та європейською системами (див. таблицю “Шкала оцінювання”) і складається з двох частин:

Виконання роботи – 100 балів.

Захист – 100 балів.

Оцінка кваліфікаційної роботи магістра формується наступним чином:

1. Виконання кваліфікаційної роботи – оцінює рецензент.
2. Презентація та публічний захист – оцінює екзаменаційна комісія (ЕК).

Допуск до захисту кваліфікаційної роботи у екзаменаційній комісії здійснюється завідувачем кафедри. Кваліфікаційна робота, у якій виявлені принципові недоліки або суттєві відхилення від вимог стандартів, до захисту в екзаменаційній комісії не допускається. Рішення про це приймається на засіданні кафедри, з витягом з протоколу, який разом зі службовою запискою

завідувача кафедри, подається декану факультету для підготовки наказу ректора про відрахування студента.

Кваліфікаційна робота, яка допущена до захисту в екзаменаційній комісії, направляється завідувачем кафедри на рецензування. Рецензування кваліфікаційної роботи магістра є обов'язковою складовою оцінювання науково-дослідної діяльності здобувачів. Рецензентами виступають фахівці з тематики, за якою виконана кваліфікаційна робота. Рецензування кваліфікаційних робіт виконується викладачами з науковим ступенем кандидата або доктора наук. До рецензування можуть бути залучені співробітники інших закладів вищої освіти, а також стейкхолдери.

Рецензент обов'язково повинен охарактеризувати актуальність теми, теоретичну та/або практичну цінність роботи, новизну одержаних результатів і висновків, а також зробити відповідні зауваження. Крім того, рецензент оцінює зміст виконаного дослідження, його відповідність темі, повноту розкриття проблеми, аргументованість висновків, рівень загальнотеоретичної підготовки здобувача, а також оцінює відповідність оформлення роботи чинним стандартам (див. зразок рецензії у Додатку І).

Оцінювання кваліфікаційної роботи рецензентом відбувається за такими критеріями:

Оцінка А «відмінно» (90-100 балів) ставиться, якщо здобувача вищої освіти:

1) самостійно, на високому науково-теоретичному рівні виконав роботу, яка демонструє глибокі теоретичні знання і практичні навички, здатність до професійної діяльності магістра за відповідною спеціальністю;

2) оволодів методами науково-дослідної роботи для збору та систематизації даних, їх обробки, творчого і критичного осмислення, систематичного викладу, формулювання логічних висновків;

3) продемонстрував навички критичного аналізу джерел, наукову новизну, сформулював теоретичне значення та практичні рекомендації;

4) мета і завдання сформульовано чітко, структура роботи відповідає вимогам положення про дипломну роботу в ДВНЗ «УжНУ», огляд літератури з проблеми дослідження є повним, вибрані методи дослідження є коректними;

5) грамотно, з дотриманням вимог оформлено кваліфікаційну роботу;

6) написав роботу німецькою літературною мовою, з дотриманням вимог наукового стилю, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

Оцінка **В «добре» (82-89 балів)** ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на належному науково-теоретичному рівні виконав роботу, яка відбиває достатньо високі теоретичні знання і практичні навички здобувача, його здатність до професійної діяльності магістра середньої освіти;

2) оволодів методами науково-дослідної роботи в збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого і критичного осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу;

3) робота має наукову новизну, проте автор проаналізував не достатньо джерел (або не досить сучасні джерела) з проблеми дослідження, але сформульовано власні практичні рекомендації;

4) вимоги при оформленні кваліфікаційної роботи дотримано, але є окремі (2-3) помилки чи неточності;

5) роботу написано німецькою літературною мовою, з окремими орфографічними, пунктуаційними чи стилістичними помилками;

Оцінка **С «добре» (74 -81 балів)** ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на належному науково-теоретичному рівні виконав роботу, яка демонструє теоретичні знання і практичні навички здобувача, його здатність до професійної діяльності магістра середньої освіти;

2) оволодів окремими методами науково-дослідної роботи щодо збору та систематизації даних, їх обробки, осмислення та викладу, формулюванні висновків, допускає певні порушення логічності й систематичності викладу;

3) робота має наукову новизну, проте автор проаналізував не достатньо сучасних джерел літератури з проблеми дослідження, але сформульовано власні практичні рекомендації;

4) вимоги при оформленні кваліфікаційної роботи дотримано, але є певні (до 5) помилки чи неточності;

5) роботу написано німецькою літературною мовою, з окремими орфографічними, пунктуаційними чи стилістичними помилками.

Оцінка **D** «задовільно» (64-73 бали) ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, виконав роботу яка частково відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності;

2) оволодів окремими навичками науково-дослідної роботи щодо збору та систематизації фактичних мовних даних, їх обробки, при цьому допускає порушення логічності й систематичності викладу, осмислення, та формулювання висновків;

3) робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допустив ряд помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог;

5) допустив в роботі велику кількість орфографічних, пунктуаційних, граматичних та стилістичних помилок.

Оцінка **E** «задовільно» (60-63 бали) ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) не достатньо самостійно виконав роботу, яка не має належного науково-теоретичного рівня, частково відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності;

2) оволодів окремими навичками науково-дослідної роботи щодо збору матеріалу, проте бракує систематизації мовних даних, їх обробки, є порушення логічності й систематичності викладу, осмислення, та формулювання висновків;

3) робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допустив ряд помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог (більше 10);

5) допустив в роботі велику кількість орфографічних, пунктуаційних, граматичних та стилістичних помилок.

Оцінка **FX «незадовільно» (до 60 балів)** ставиться в тому випадку, якщо здобувач:

1) виконав роботу, яка не має належного науково-теоретичного рівня, не відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності;

2) не оволодів навичками науково-дослідної роботи щодо збору матеріалу, систематизації мовних даних, їх обробки, є порушення логічності й систематичності викладу, осмислення, та формулювання висновків;

3) робота носить компілятивний характер, відсутні елементи самостійного виконання та наукової новизни, відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допустив багато помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог;

5) допустив в роботі велику кількість орфографічних, пунктуаційних, граматичних та стилістичних помилок;

6) недотримання вимог наукового стилю.

Оцінювання публічного захисту роботи

Відмінно (90-100 балів – А) – Кваліфікаційна робота магістра цілком відповідає вимогам, містить елементи новизни, має практичне та/або теоретичне значення, доповідь відображає основні положення і результати дослідження, автор вільно орієнтується в матеріалі, показує належне володіння професійною термінологією. Результати дослідження апробовано на конференціях. Доповідь логічна, проголошена послідовно, з дотриманням регламенту, представлена у вигляді мультимедійної презентації, яка цілісно відображає зміст роботи. Під час захисту здобувач продемонстрував глибокі знання теми дослідження, вільне володіння відповідною термінологією та матеріалом дослідження, впевнено відповів на запитання членів ЕК та рецензента.

Добре (82-89 балів – В) – Кваліфікаційна робота відповідає вимогам, але спостерігаються окремі недоліки, відгук і рецензія позитивні. Результати дослідження апробовано участю в конференціях, є окремі зауваження до змістового оформлення презентації. Доповідь логічна, проголошена послідовно, з дотриманням регламенту. На захисті продемонстровано глибокі знання теми дослідження, надано відповіді на запитання членів комісії та рецензентів з окремими неточностями.

Добре (74-81 бал – С) – Кваліфікаційна робота відповідає вимогам, але спостерігаються окремі недоліки, є зауваження в рецензії та відгуку, доповідь достатньо логічна, проголошена послідовно, є незначне порушення регламенту, оформлення роботи відповідає вимогам із незначними огріхами. Результати дослідження апробовано. Представлення матеріалів у вигляді презентації має окремі огріхи за змістом і формою. На захисті продемонстровано знання теми дослідження, надано відповіді на запитання рецензентів, проте є зауваження щодо відповідей на запитання членів комісії.

Задовільно (64-73 бали – D) – Кваліфікаційна робота має огріхи змістового характеру, відсутня апробація результатів дослідження, аналіз літератури проведено без опрацювання сучасних джерел, наукова аргументація

відсутня, у практичній частині недостатньо або бракує авторського аналізу, добір ілюстративних та графічних матеріалів (приклади, таблиці, графіки, схеми тощо) не завжди обґрунтований, висновки поверхневі, рецензія і відгуки містять зауваження. Доповідь прочитана за текстом, відповіді на запитання членів ЕК та рецензента є невичерпними або неточними. Відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації/або презентація неналежна за змістом і формою. На захисті продемонстровано неглибокі знання теми дослідження, здобувач не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії.

Задовільно (60-63 бали – E) – Тема кваліфікаційної роботи бакалавра загалом розкрита, але містить окремі суттєві недоліки: теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, відсутній аналіз джерел літератури, у практичній частині аналіз проведено з помилками. Рецензія і відгук містять ряд зауважень щодо змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, доповідь прочитана за текстом, відповіді на запитання членів ЕК та/або рецензента неточні. Відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації/або презентація неналежна за змістом і формою.

Незадовільно (35-59 балів – FX) – Кваліфікаційна робота містить суттєві недоліки: бракує логічного зв'язку між розділами роботи, відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел та елементи новизни. Аналіз виконаний поверхнево, переважає описовість. Оформлення роботи із значними недоліками. Ілюстрації до захисту відсутні. Доповідь прочитана за текстом. Відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації/або презентація неналежна за змістом і формою. Здобувач вищої освіти допущений до захисту кваліфікаційної роботи, але не може орієнтуватися в ній і не може відповісти на жодне запитання членів комісії.

Незадовільно (0-34 балів – F) – Доповідь не розкриває зміст і результати дослідження, недотримання регламенту. Відсутнє представлення матеріалів у вигляді презентації. Здобувач вищої освіти не орієнтується в темі кваліфікаційної роботи, не може відповісти на жодне запитання членів комісії.

Після захисту кваліфікаційної роботи кожен член екзаменаційної комісії підсумовує бали за якість виконання роботи та її захисту і об'єднує їх в реєстр оцінок. Після цього, на закритому засіданні екзаменаційної комісії, вираховується середня рейтингова оцінка, відповідно до шкали оцінювання.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ДОДАТОК

Додаток А

*Взірець оформлення заяви студента на виконання
магістерської роботи*

Завідувачу
кафедри німецької філології
факультету іноземної філології
ДВНЗ «УжНУ»

(прізвище, ініціали)
студента(ки) (курс, денна/заочна
форма навчання) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему магістерської роботи:

і призначити науковим керівником (*наукова ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові викладача*).

«_____»

20_____

(підпис)

Додаток Б
Взірець оформлення завдання на
магістерську роботу

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет іноземної філології _____

Кафедра німецької філології _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
німецької філології _____

« ___ » _____ 20__ року__

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема магістерської роботи _____

керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від « ___ » _____ 20__

року № _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Додаток В

Взірець оформлення 1-ї титульної сторінки

**MINISTERIUM FÜR BILDUNG UND WISSENSCHAFT DER UKRAINE
STAATLICHE HOCHSCHULE
«NATIONALE UNIVERSITÄT USCHHOROD»
FAKULTÄT FÜR FREMDSPRACHEN
LEHRSTUHL FÜR DEUTSCHE PHILOLOGIE**

PETRENKO OLHA WIKTORIWNA

TITEL

014.02 Allgemeinbildende Schule. Sprache und Literatur (Deutsch)

Masterarbeit

Wissenschaftliche Betreuerin:

(Wissenschaftlicher Betreuer):

Doz. Dr. Vasylenko I. I.

Додаток Г

Взірець оформлення 2-ї сторінки

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ПЕТРЕНКО ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

НАЗВА ВИПУСКОВОЇ РОБОТИ

014.02 Середня освіта. Мова і література (німецька)

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня
магістра

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц. Василенко І. І.

INHALTSVERZEICHNIS

	Seite
EINLEITUNG	4
KAPITEL 1. THEORETISCHE GRUNDLAGEN DER ERFORSCHUNG	8
1. 1. Die Rolle der Wortschatzarbeit beim Deutschunterricht.....	8
1. 2. Ziele und Aufgaben der Grammatikschulung beim Erlernen des Deutschen als Zweitsprache.....	15
1. 3. Spiele beim Erlernen der Lexik und Grammatik.....	19
1. 4. Ausnutzung der Ähnlichkeiten und Unterschiede in Sprachsystemen beim Deutscherwerb als Zweitsprache.....	26
Schlussfolgerungen zum Kapitel 1.....	28
KAPITEL 2. HERAUSBILDUNG DER LEXIKALISCHEN UND GRAMMATISCHEN FERTIGKEITEN DER LERNER BEIM DEUTSCHERWERB ALS ZWEITSPRACHE	31
2.1. Aus der Erfahrung der Deutschlehrerin.....	31
2. 2. Lehrbücher für Deutsch als Zweitsprache	32
2. 3. Übungstypen beim Erlernen der deutschen Lexik.....	34
2. 4. Entwicklung der grammatischen Kenntnisse der Deutschlerner.....	45
2. 5. Spiele beim Deutschunterricht.....	50
Schlussfolgerungen zum Kapitel 2.....	57
ALLGEMEINE SCHLUSSFOLGERUNGEN	60
QUELLENVERZEICHNIS	62
ANHANG	65
RESÜMEE	68
АНОТАЦІЯ	71

RESÜMEE

Petrenko O. W. Tests im Deutschunterricht in der Oberstufe. – Handschrift.
Masterarbeit. 014.02 Allgemeinbildende Schule. Sprache und Literatur (Deutsch).
Staatliche Hochschule „Nationale Universität Uschhorod“. Uschhorod, 2025. 115 S.

Текст резюме німецькою мовою (1,5-2 стор.)

Schlüsselwörter: *Tests, Testkontrolle, Fähigkeiten, Fertigkeiten, Kompetenz, Deutschunterricht* (6-7 слів)

АНОТАЦІЯ

Петренко О. В. Тестовий контроль на заняттях німецької мови у старших класах. – Рукопис.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література (німецька). ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород, 2024. 115 с.

Текст анотації українською мовою (1,5-2 стор.)

Ключові слова: *тест, тестовий контроль, навички, вміння, компетенція, урок німецької мови (6–7 слів)*

Додаток Є

*Взірець оформлення прикінцевої сторінки
магістерської роботи*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ПЕТРЕНКО ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

(власноручний підпис автора кваліфікаційної роботи)

ТЕМА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

014.02 Середня освіта. Мова і література (німецька)

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня

магістра

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц. Василенко І. І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

Робота подана на кафедру

німецької філології

« _____ » _____ 20__ року

№ _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робота складається

з _____ сторінок друкованого тексту

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Рецензент –

Захист відбувся « _____ » _____ 20__ року

Ужгород – 20__

Tabelle 1.2

Strukturelle Analyse der Komposita

	Absolute Angaben	Relative Angaben in %
zweigliedrige Termini	1251	89,68 %
dreigliedrige Termini	142	10,18 %
viergliedrige Termini	2	0,14 %
Insgesamt:	1395	100 %

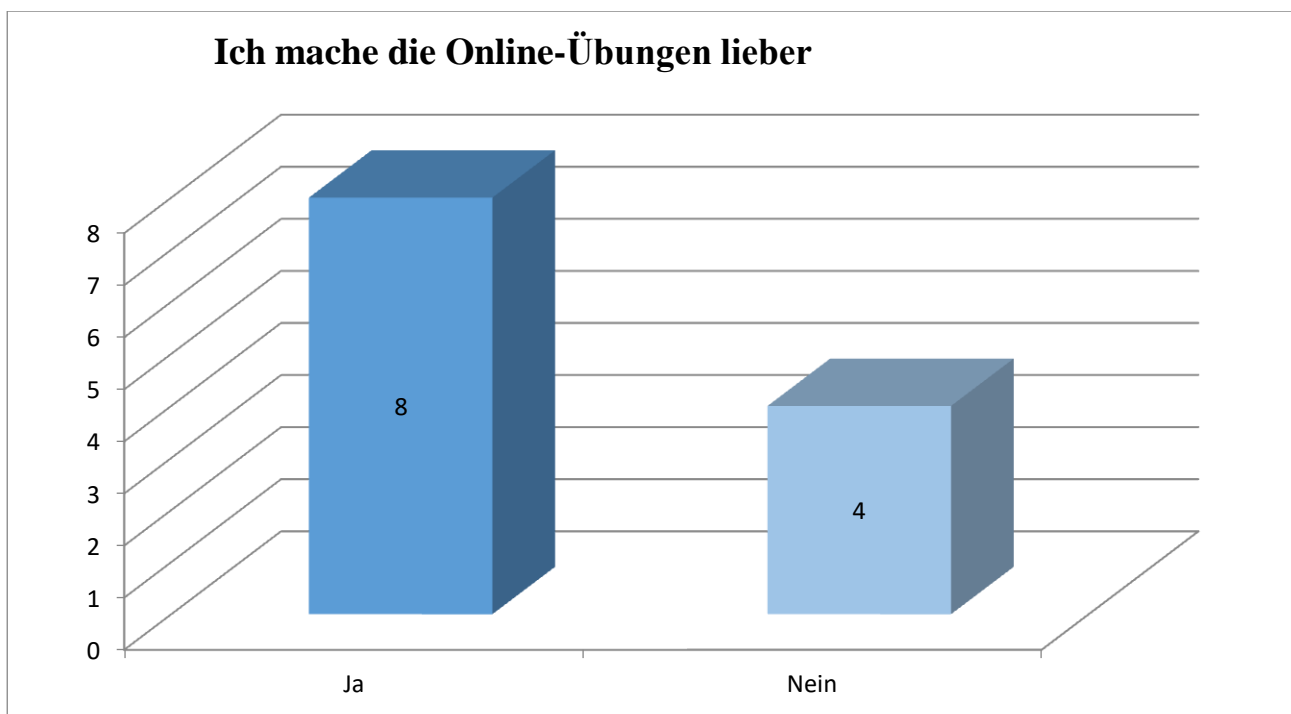

Abb. 2.2. Ergebnisse der Befragung 2

1. Правила оформлення бібліографічних покликань

Наприкінці наукової роботи міститься список використаних джерел, оформлений згідно з чинним на момент написання державним стандартом (наприклад, ДСТУ 8302: 2015), позиції якого розташовані в алфавітному порядку. Оформляючи список використаних джерел, важливо не припускатися помилок при бібліографічному описі, адже це запорука того, що будь-хто може знайти назване джерело за цим описом. Аби уникнути плутанини при оформленні бібліографії, уже в процесі відбору й вивчення літератури, роблячи виписки, варто вказувати джерело виписаного матеріалу. При інформаційному пошуку не слід обмежуватися лише україномовними джерелами, адже сфера науки інтернаціональна за своєю суттю, й певні наукові теорії й ідеї можуть бути висвітлені тільки в закордонних джерелах, ще не перекладених українською. Тож принципово важливим навіть для перших кроків у науці є володіння іноземними мовами.

Ті джерела, які використовувалися під час підготовки роботи і вивчення теми, обов'язково слід вказувати у списку використаних джерел, навіть якщо прямих посилань на ці джерела, на ідеї, що в них містяться, чи цитувань із них у роботі нема.

2. Візірці оформлення списку використаних джерел

У 2015 році було прийнято ДСТУ 8302:2015 з новими вимогами до оформлення бібліографічних посилань.

Загалом, відмінність нового типу оформлення полягає у тому, що прибираються зайві пробіли, замість сполучення «крапка й тире» використовуються просто крапки, прибирається повторне зазначення імен авторів (якщо їх від 1 до 4, можна зазначати імена всіх на початку опису), дозволяється не вказувати видавництво, для електронних ресурсів введено

єдине формулювання «**URL**» незалежно від мови статті і у випадку цитування частини видання повне видання наводиться курсивом.

Законодавчі та нормативні документи

Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 05 червня 2018 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2018. 120 с.

Журнали, збірники наукових праць

Коропатніцька Т. П. Категорія порівняння в логіці та в мові на матеріалі німецькомовного дискурсу. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки: Мовознавство*. Луцьк, 2010. № 7. С. 22–27.

Коропатніцька Т. П. Прагматична характеристика конструкцій зі значенням ірреального порівняння. *Наукові записки. Сер. Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград, 2010. Вип. 89 (4). С. 265–268.

Коропатніцька Т. П. Дефініційний аналіз порівняння у німецькій мові. *Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Германська філологія*. Чернівці, 2013. Вип. 668. С. 45–53.

Коропатніцька Т. П. Вираження механізму оцінки засобами компаративних одиниць. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал*. Чернівці, 2016. Вип. 4 (13). С. 44–55.

Коропатніцька Т. П. Функціонування порівняння в науково-популярному тексті. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: збірник*

наукових праць. Серія: Філологія. Одеса, 2016. Вип. 21, т. 2. С. 46–49. ISSN 2409 – 1154; ICV 2015: 32.03.

Гладкова А. П. Модель анотації текстового корпусу як засіб дослідження художньої картини світу. *Studia Linguistica*. Київ: КНУ, 2010. Вип. 4. С. 524–528.

Наукові праці у періодичних виданнях інших держав

Коропатницька Т. П. Фреймове моделювання порівняння. *International Academy Journal „Web of Scholar”*. Warsaw, 2018. 5(23), Vol. 4. P. 22–27. ISSN 2518 – 167X, 2518–1688.

Kibardina S. M. Aspekte einer semantischen Valenzbeschreibung der deutschen Verben. *Das Wort. Germanistisches Jahrbuch*. Bonn: DAAD, 1998. S. 83–91.

Pinkal M. Die Semantik von Satzkomparativen. *Zeitschrift für Sprachwissenschaft*. 1989. № 8. S. 206–256.

Sommerfeldt K.-E. Zum Ausdruck komparativer Beziehungen. *Sprachpflege und Sprachkultur. Zeitschrift für gutes Deutsch*. 1990. № 39/4. S. 97–101.

Матеріали конференцій, тези доповідей

Koropatnizjka T. P. Als: die Bewegung im Deutschen. *Міжкультурна комунікація в європейському мовному вимірі: Матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 12–15 червня. Чернівці, 2014. С. 57–61.*

Ажнюк М. Доля українських інтерпретацій Шекспірового “Гамлета”. *Григорій Кочур і український переклад: матеріали міжнар. наук.-практ.*

конф. (м. Київ; Ірпінь, 27–29 жовт. 2003 р.) / редкол. О. Чередниченко (голова) та ін. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун» №, 2004. С. 203–206.

Коропатніцька Т. П. Функціонально-семантичний підхід вивчення порівняння на матеріалі німецької мови. *Fundamental and applied science. Music and life. Philological sciences: Materials of the X International scientific and practical conference*, October 30 – November 7. Sheffield, 2014. Vol. 12. P. 69–73.

Коропатніцька Т. П. Синтаксично-семантична інтерпретація ірреальних порівняльних речень. *Contemporary issues in philological science : experience of scholars and educationalists of Poland and Ukraine: Conference Proceedings of the International research and practice conference*, April 28–29. Lublin, 2017. P. 227–230.

Буренко Т. М. Когнітивно-психологічні засади вибачення в англomовному дискурсі. *Когнітивно-прагматичні дослідження мов професійного спілкування: матеріали міжнар. наук. конф. (Харків, 23 квіт. 2006)*. Харків, 2006. С. 135–138.

Haugh M., Piller-Shore D. Barbs and Teases in Initial Interactions. *AMPRA: Papers of the Second Conference of the American Pragmatics Association (Los Angeles, 17—19 Oct. 2014)*. Los Angeles, 2014. P. 389–414.

Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

Інтернет-видання

Білан Н. М. Проблема фальшивих друзів перекладача на матеріалі українсько-німецької економічної термінології. URL:

<http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/fil/13feb2017/30.pdf> (дата звернення: 04.05.2024)

Юлдашева Л. Заголовок як особлива номінантно-предикативна одиниця. Філологічний часопис, 2016. № 1 (7). С. 87–93. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/filologichniy-chasopys/2016/1/13.pdf (дата звернення 15.11.19).

Konversion: Tipps & Strategien StudySmarter. URL: <https://www.studysmarter.de/studium/germanistik/sprachwissenschaft/konversion/> (zuletzt aufgerufen am 04.10.2025)

Книги

Один автор

Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ, 2004. 344 с.

Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 142 с.

Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія, 2003. 465 с.

2 та більше авторів

Bäumer M., Schelling H., Rotwild P., Berner D. Die wissenschaftliche Arbeit. Berlin, 2012. 220 S.

Цимбалюк Ю., Кобів Й., Смурова Л., Латун Л. Біблійна мудрість у латинських афоризмах українською і англійською мовами: наук.-навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2003. 410 с.

Автор(и) та редактор(и)/ упорядники

Керекеш Ю. Вибрані твори: Парубкова дочка. До 100- річчя від дня народження / упоряд.: О. Новікова, О. Гаврош. Ужгород: Карпати, 2021. 432 с.

Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І.І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора

Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.

Літературне Закарпаття 2020-2021: альманах / упоряд. Василь Кузан. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 320 с.

Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.

Багатотомні видання

Літературознавча енциклопедія: у двох томах / авт.- уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с. 20.

Літературознавча енциклопедія: у двох томах / авт.- уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 2. 624 с.

Розділ книги

Anz T. Die Modernität des literarischen Expressionismus. *Literarische Moderne. Europäische Literatur im 19. und 20. Jahrhundert*. Reinbek, 1995. S. 257–283.

Aycock A., Buchignani N. *The E-Mail Murders: Reflection on "Dead" Letters. Cybersociety Computer-Mediated Communication and Community*. Thousand Oaks, 1995. P. 184–231.

Монографії

Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 604 с.

Єсипенко Н. Г. Вербальний профіль і концептуальна структура англосаксонських культурних концептів: когнітивно-квантитативний підхід. Монографія. Чернівці, 2012. 320 с.

Стандарти

ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну 22 ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

Дисертації, автореферати дисертацій

Осовська І. М. Сучасний німецький сімейний дискурс: когнітивно-семантичний і комунікативно-прагматичний виміри: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04 «Германські мови». Київ, 2014. 300 с.

Романченко А. П. Прагмалінгвістичні параметри функціонально-семантичного поля компаративності: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Одеса, 2009. 18 с.

Олексишина Л. Г. Лексико-семантичні та стилістичні особливості зоонімних художніх порівнянь німецької мови: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2004. 19 с.

Мізін К. І. Компаративні фразеологічні одиниці сучасної німецької мови: шляхи утворення та ідеографія: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / КНЛУ. Київ, 2004. 19 с.

Данилюк С. С. Структурні та функціональні особливості англомовних електронних текстів (на матеріалі персональних веб-сторінок лінгвістів): автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2006. 20 с.

Черевко П. П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2008. 225 с.

Стаття у газеті

Аврамцев О. В. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січня. С. 8.

Словники, енциклопедії

Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ, 2005. 1728 с.

Словник лінгвістичних термінів / упоряд. Д. І. Ганич, І. С. Олійник. Київ: Вища шк., 1985. 360 с.

Великий тлумачний словник сучасної української мов / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2004. 1440 с.

Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром’яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ: ВЦ „Академія”, 2006. 752 с.

Словник літературознавчих термінів / упоряд. В. М. Лесин, О. С. Пулинець. 3-є вид., перероб. і доп. Київ: Рад. шк., 1971. 486 с.

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ, 2013. Т. 10. 784 с.

Das Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache (WDG). URL: <https://www.dwds.de/wb/wdg/vergleichen> (zuletzt aufgerufen am 27.09.2025).

Kempcke G. Handwörterbuch der deutschen Gegenwartssprache: in 2 Bänden / unter der Leitung von G. Kempcke. Berlin: Akademie, 1984. 1399 S.

Klappenbach R. Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache: in 6 Bänden / Hrsg. R. Klappenbach und W. Steinitz. Berlin: Akademie, 1981–1985. 4578 S.

Wahrig G. Deutsches Wörterbuch. München: Bertelsmann, 2002. 1451 S.

DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. Das Wortauskunftssystem zur deutschen Sprache in Geschichte und Gegenwart, hrsg. v. d. Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften, URL: <https://www.dwds.de> (zuletzt aufgerufen am 27.09.2025)

Sachwörterbuch der Literatur / von G. von Wilpert. Stuttgart: Alfred Kroner Verl., 1961. 704 S.

Зразок бланка рецензії на дипломну роботу магістра

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Ужгородський національний університет”
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

РЕЦЕНЗІЯ

**на дипломну роботу на здобуття освітнього ступеня
магістра**

студентки _____

назва теми _____

1. Актуальність теми та її наукова новизна (до 15 балів)

2. Висновок щодо відповідності проведеного дослідження поставленим меті та завданням (до 15 балів)

3. Практична цінність роботи (до 10 балів)

4. Чіткість формулювання (об'єкту, предмету, завдань та мети) (до 20 балів)

5. Достовірність та ґрунтовність висновків (до 20 балів)

6. Висновки щодо оформлення роботи (якість оформлення) (до 10 балів)

7. Оцінка ілюстративного оформлення (від 0 до 10 балів)

8. Зауваження та побажання

9. Загальні висновки

Рецензент _____ :
(підпис) (посада, прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 20____ р.
(дата)

EINLEITUNG

Die vorliegende Arbeit beschäftigt sich mit/ thematisiert ...

Die Frage nach ... ist von großem / besonderem Interesse, weil ...

Zugrunde gelegt werden ...

Der erste Teil widmet sich der terminologischen Klärung.

Im Fokus des dritten Kapitels steht ...

Die Analyse beschränkt sich dabei auf ...

Auf der Grundlage von ...

Darauf aufbauend, wird im zweiten Teil ... diskutiert / gezeigt, dass

Ein Fazit und ein kurzer Ausblick auf ... beschließen die Arbeit.

Abschließend /Schließlich wird ...

In der vorliegenden Arbeit geht es um ...

Auf ... kann im Rahmen dieser Arbeit nicht / nur am Rande eingegangen werden.

Die vorliegende Arbeit behandelt die Frage, ob / wie ...

... ist gegenwärtig ein umstrittenes Thema.

Die vorliegende Arbeit setzt sich mit ... auseinander.

Basis der Überlegungen sind die Theorien /Ansätze von ...

kann in dieser Arbeit nur am Rande behandelt werden.

Zunächst wird ...

1.1 Thema nennen

sich befassen mit

in ... geht es um

der Vortrag, Text, etc. handelt von

sich widmen + Dat. (diese Abhandlung widmet sich der Frage ...)

untersuchen

darstellen (in diesem Text geht es um den Versuch, ... darzustellen)

*sich beschränken auf (in diesem Teil des ... möchte ich mich darauf beschränken, ...)
 eingehen auf (Thema des Hauptteils) (Ich möchte nun näher auf die Frage eingehen,
 ob ...)*

2. HAUPTTEIL

2.1. Formulierungen für die Fragestellung / Zielsetzung

Die vorliegende Arbeit / das folgende Kapitel

befasst sich mit

beschäftigt sich mit

behandelt

analysiert

überprüft

untersucht

beschreibt

beleuchtet

diskutiert

erörtert setzt sich auseinander mit

erklärt

erläutert

umreißt

interpretiert

vergleicht

skizziert

benennt

Gegenstand meiner / unserer Analyse ist

stellt gegenüber

stellt dar

schildert

präsentiert

geht die Frage nach

geht von der Frage / Tatsache aus

wirft die Frage auf

konzentriert sich auf

versucht zu beweisen / zu erklären

entwickelt / entwirft ein Konzept / ein

Modell / einen Ansatz

versucht einen Überblick / eine Analyse

/ einen Vergleich

Ziel der Arbeit ist es aufzeigen / zu

erörtern / zu analysieren / zu

beschreiben legt dar

2.2. Etwas Besonderes deutlich sagen

hervorheben

betonen

herausstellen

unterstreichen

nachdrücklich bemerken

z.B. An dieser Stelle muss man besonders betonen, dass ...

Hier sei noch einmal hervorgehoben vor allem hauptsächlich, in erster Linie

2.3. Noch etwas Weiteres sagen

anmerken

erwähnen

zur Sprache bringen

z.B. Es sollte auch nicht unerwähnt bleiben, dass

Man darf auch nicht unerwähnt lassen, dass

Am Rande sei auch erwähnt ...

Ich möchte an dieser Stelle auch noch anmerken, dass ...

2.4. Formulierungen für verwendete Methoden

Die Arbeit

bedient sich der Methode

verwendet die Methode

lehnt sich methodisch an ... an

variiert den methodischen Ansatz von

übernimmt das Verfahren von

wendet das Verfahren von ... an

analysiert die Daten in Anlehnung an

stützt sich auf

2.5. Schlüsse ziehen

Daraus lässt sich die Schlussfolgerung ziehen, dass ...

Daraus lassen sich folgende Schlussfolgerung ziehen: 1. 2. 3.

Erstens (Verb) ...,

Zweitens (Verb) ...

Zuerst, dann, außerdem, schließlich

Daraus folgt / ergibt sich, dass ...

Daraus kann man / lässt sich ableiten, dass ...

Daraus kann man folgern / schließen, dass

Man kann also zum Schluss kommen, dass ...

Das hat zur Folge, dass ...

2.6. Formulierungen, um die Wiedergabe von Forschungspositionen einzuleiten

im Folgenden referiere ich die Forschungsergebnisse von X

X vertritt in seiner Arbeit folgende Thesen / Interpretation / Position / Ansicht

im Folgenden stütze ich mich auf die Untersuchung von X

im Folgenden beziehe ich mich auf ... von X

folgende Ergebnisse stellt X in seiner Studie über ... dar

X kommt in seiner Arbeit über ... zu folgenden Ergebnissen

X gelangt in seiner Arbeit über ... zu folgendem Schluss

Xs Untersuchungen zeigen / belegen / weisen nach

Wie X in seiner Untersuchung ... nachweist

X behauptet in seiner Untersuchung

X geht davon aus, dass

Der Autor / die Autorin

meint

überprüft

wirft die Frage auf

entwickelt

behandelt

stellt zur Diskussion

geht der Frage nach

stellt dar

widmet sich der Untersuchung von

erkundet

befasst sich mit

deutet

entdeckt

beschreibt

geht ein auf

interpretiert

leitet ab

beruft sich auf

untersucht

stellt gegenüber

hinterfragt

bezieht sich auf

analysiert

beleuchtet

<i>geht davon aus, dass</i>	<i>postuliert</i>
<i>wertet aus</i>	<i>vergleicht</i>
<i>führt ... zurück auf</i>	<i>hält dagegen</i>
<i>befragt</i>	<i>stellt die Frage</i>
<i>stützt sich auf</i>	

3. Schluss

Der Autor kommt zu dem Ergebnis, dass ...

Wie die Untersuchung/ Arbeit gezeigt hat, ...

... konnte hier nur am Rande behandelt werden.

Somit ist schlusszufolgern, dass ...

Zusammenfassend lässt sich sagen, dass ...

In dieser Arbeit wurde nachgewiesen, dass ...

Im Fokus der Überlegungen standen ...

Die dargestellten Ergebnisse rechtfertigen die Aussage, dass ...

Die im ersten Kapitel beschriebenen Prinzipien können sich folgendermaßen umsetzen lassen: ...

*Фрази та вирази для написання вступу до кваліфікаційної роботи**Die Aktualität des Forschungsthemas ...**Der Gegenstand der Untersuchung ist ...**Das Objekt unserer Untersuchung ist ...**Das Ziel dieser Arbeit ist,*

Die vorliegende Masterarbeit sieht die Lösung folgender Aufgaben voraus:

- 1) wissenschaftliche Beiträge zum Thema zu untersuchen und zu analysieren;
- 2) ...
- 3) ...

Die wissenschaftliche Grundlage für diese Masterarbeit bildet eine umfangreiche Sammlung an *Forschungsmaterialien*, die im Rahmen einer ausgedehnten Literaturrecherche zusammengetragen wurden. Die Forschungsmaterialien umfassen dabei eine breite Palette an spezialisierten Publikationen von anerkannten Experten in der Didaktik und Methodik des Deutschen als Fremdsprache,

Für die Durchführung dieser Untersuchung wurde eine Kombination von qualitativen und quantitativen *Forschungsmethoden* verwendet. Diese umfassen ...

*Die wissenschaftliche Neuheit der Arbeit besteht in ...**Die Ergebnisse dieser Arbeit haben sich ...**Die theoretische Bedeutung der Forschung liegt in ...**Die praktische Bedeutung der Arbeit liegt in ...*

Die Masterarbeit *besteht aus* Einleitung, ... Kapiteln, Schlussfolgerungen zu jedem Kapitel, allgemeinen Schlussfolgerungen, Quellenverzeichnis, die 65 Literaturquellen beinhaltet. und 2 Anhängen. Die gesamte Arbeit zählt ... Seiten.

*In der Einleitung ...**Im zweiten Kapitel ...**Im ersten Kapitel ...**In den allgemeinen Schlussfolgerungen ...*